

Torsdag

d. 28 Januar.

T i d e n .

No. I.

1808.

Samlet og forlagt af Præst Wulfsberg i Christiania.

Trykt hos N. J. Berg.

Ligesom det i Almindelighed er Vort Ønske og Vort Villie, at enhver af Vore Kjære og troe Undersaatter skal nyde al den Frihed, som kan bestaae med Orden i Staten; saa ynde Vi og især Trykkefriheden, fordi Vi ansee denne som det virksomste Middel, til at udbrede Oplysning og almeeenlyttige Kundskaber blandt alle Borger-Klasser.

Christian den Syvende. (Forordn. 27 Sept. 1799.)

Til Danmarks og Norges Frederik.

Edle, Kongelige Prinds!

Til Dem, til Dannerrigets Repræsentant og tilkommende Styker, der Intet foragter som angaaer Fædrelandets Vel, det monne komme fra Palladset eller Hytten, fra det glimrende Genie, eller fra den Ubekjendte, hvis Glid arbejder i Stilhed; — til Dem indvier jeg, Dem helliger jeg disse Blade, og hvad Godt, hvad værdigt til Opmærksomhed deri maatte findes.

At drage frem for Lyset mangen nyttig Idee, der ellers blev skjult i Mørket; at forsøge den indenlandske Communication til Landsmænds Nytte; at fremme ved Opmuntringer hvilkensomhelst gavnlig og ædel Sag: dette er mit, det er mine Medarbejders Maal. Ved at arbejde ærligen fremad mod dette, troer jeg at handle overeensstemmende med Deres Kongl. Højsheds Ønsker, Deres gode Villie, som jeg er stolt af at sætte den rette Pris paa.

Maatte Bladet Tiden engang fortjene og vinde den Tillid, at det ansaaes som et Spejl, hvori Deres Kongl. Højshed, og Enhver, som vil vort Fædreland vel, kunde finde dettes Fordele og Mangler ligesom afbildede, saa skulde jeg vel signe den Time, da jeg besluttede at gjøre dette Forsøg.

Min Tillid til Deres K. Hs. Retviisshed, og min egen Selobevidsthed gjør mig ubekymret for, at denne min Tilegnelse skulde vrangeligen fortoffes som Dumdriftighed, eller som Smiggen og Snigen efter Gunst.

Underdanigen og frimodigen

N. Wulfsberg,

Overordentlig Gæmildhed mod
Fædrelandet.

Efter at General-Commandoen havde
fådet indrykke dens i det af Dr. Pastor
Wulfsberg under zote December udgivne Blad
indeholdte Erklæring, er til samme indkom-
men Melding fra Christiansands Stift, at
6 Sogne, nemlig: Hovog, Bøsternoland,
Eide, Landvig, Kiære og Diekad Sogn,
have tilbudt hvert Sogn at bygge en Kanon-
Baad til Fædrelandets Tjeneste, hvorhos
denne hæderlige Almue yrer det Ønske, at
disse Baade maatte erholde vedkommende
Sogns Navn.

General-Commandoen b'kiendtgjør efter
sammes Pligt dette patriotiske Tilbud for sine
Medborgere.

Christian, Pr. til Slesvig-Zolsteen.

Nytaars-Nat.

Huult Aarets sidste Midnatstime led.
Med stille Andagts vemodslulde Røe
Dets tavse Jød jeg fulgte, da det hensef
I Oldtids gamle Grav. Nær var dets Færd,
Den sidste, da det vög for yngre Broder.
Vilddt bruste Stormen, Himmelen var sort,
Og Luft var Natens blide Lampe, kuns
En enkelt Stjerne glimtede i Vesten
Igjennem brustne Skye med blodigt Skin,
Dumpt rullede Sørgen, og dens sjerne Dron
Mig syntes huult, som Dødningsklokkens Lyd,
At blande sig med Nordenvindens Ligsang.
Da svandt mit Hjertes Røe, det bruste op
Med tunge Bolgeflag, min Sjæl blev mørk,
Og fæle Synet fra henvundne Aar
Dunklede min Aand, som Natens Gjenfærd.

Jeg frækkte Stimand saae med Tiger-Hu
Og Judas's lumskte Smil at snige sig
Til Ufkylds Bugge, saae ham grunt at støde
Forgiffet Mordstaal i den Spædes Barn.

Jeg saae en Bande, dryppende af Blod
Af slagne Dvinder, værgeløse Aand,
At kaste Mordbrands Blus i Fredens Hytter.

Jeg hørte Luers Knitren, Murers Tragen,
Og Børns og Modres bange Jammerkrig.

Jeg saae, at Herrens Tempel faldt i Gruus,

Og hørte Djevles latter da det faldt —
En Gysen gennemføer mig —

See! da sounde
De gruelige Optrin, og jeg saae
Ved Danmarks Havbred Landets Første tavst
At stande. Nat det var. En dunkel Skimmer
Oplyste Scenen mat. Mod hvide Strand
De Bolger rullede med sagte Svalpen,
Som naar de søge Hvile efter Storm.
Et Uvej, sort og rødtelvangert, laa
I Horizontens Udant over Soen.
Svagt buldred'jerne Torden. Stærke Glimt
Fra mørke Skvæg hviled' over Havet.

Skjoldungen rolig stod, i dyb Betragtning
Nedsunken, mens de blaalighvide Lyn
Sig spillede ud hans blanke Rustning.
Hans Blik var spændt mod Himlen; andagtsfuld
Jeg hørte ham saa inderligt og varmt
At bede for sit elskte Tvillingfolk
Til alle Kongers Konge — Og med eet —
Saa syntes mig — det hvide Bolgeflær
Blev mørkt blodigt og de jevne Bover
Dprullede et Væg ved Fredrik's Fod.

Han højed' sig og saae — og see! det var
En Gømands Væg, der falden var for ham
Og elskte Fædreland i ærlig Kamp.
Den Dødes Rime, truende og vid,
End syntes Stræf mod Gienderne at lyne;
Den Kjøfkes Haand, i Livets sidste Krampe,
Falt haande grebet Danmarks Kongesflag,
Og holdt det end, tæt knugt mod det Hjerte,
Der slog ej meer.

Nu glimted' Skjen stærkt —
Og Fredrik saae jeg knale ned og farve
Det solde sig, og trykke solde Haand;
Og mens han villed' ud det røde Flag,
Jeg saae en Taare funkle i hans Øie
Og glide ned paa Danmarks Banner —

See!
Da brast det Glør, som nys bedækkte Himlen,
Og Maanen straalte med sin sydte Glands,
Og fued' smilende paa Dannerlaget,
Der vaged' højt mod Skye i Fredrik's Arm.
Uvejret svandt — jeg saae ej liget meer, —
Men pludseligt en Rød af gyldne Snekker,
Med Drøags-Bimpel, frændte Danmarks Strand.
Stolt lused' Vinden i Skjoldungens Hjelm,
Og rask han rev det blanke Sværd fra Hosten;
Højt klingevede hans Stemme: "Følger mig,
Hver Dannemand, til Kamp, til Havn, til Hæder!"

Saa talt — og see, hans Ord fremvinkede,
Som vægtig Tryllestav, en Skare, stor,
Utakkelig, af Fædrelandets Søner,

Der flokked' sig til ham i glade Kreds,
 Som Born klinge sig om elsket Fader.
 Og lodere, end Harpens blide Toner
 I Sommernattens lune Stygge, lod
 En blandet Waabenklang udi mit Ore,
 Og hele Starens Brimmel raabte ud
 Med freudfulde Stemmer: "Ja, med Dig,
 Og for Dig, gaar vi sluy til Kamp, til Havn,
 Havn, Hader eller Død!" — Og Starens Løsen
 Frembrakte vældigen med Stormens Brag;
 Det gjenlod svarende fra Danmarks Gletter;
 Det gjenlod tordnende fra Norges Fjeld' —
 Da saandt det høje Syn —

Eh! Hanen goel,
 Da kaldte mig fra Phantasiens Rige,
 Tilbage til min Standpunct, mindende,
 Med Varsels Stemme, at det nye Aar
 Sig havde aller-de vistet ud
 Af Evigheds dunkle Fjød. Da haved'
 Jeg Diet op mod Himlen; end den var
 Omhyllet rundt af Nattens Sorgeløde;
 End bruste Skjen. Da jeg bad til ham,
 Der troner over Skyens Dække højt,
 Hvis Aand det store Verdensalt omfavner;
 Med barmhertig Troe og Tillid bad jeg varmt,
 For elskte Fædreland, for Landets Fyrste,
 For mine Brødre, for hvert angstet Hjerte.
 Der monne hilse Aarets første Glimt
 Med Kummers hede Taarer, for Enhver,
 Med hufvet Mismod i sin Barm. — Og see!
 Med eet blev Himlens nordre Hvalving klar,
 Dens blide Søle-krands nedstraaite blant
 Og sølvverrene funkled' Nattens Stjerner.

Da oprandt salsat Haab udi min Barm,
 Og søde Anelser om Fremtids Held
 For Fædeland og Fyrste, Brødres Samsund,
 Igjennemstrømmede min rørte Sjæl.
 Da steg min Tillid luende til ham,
 Der styrer de utalte Soles Hær,
 Og leder Stovets Son til høje Maal,
 Det Maal, som straalte gjennem Jordens Laage,
 Og vinker smilende bag Gravens Nat;
 Da randt min Taare, ikke bitter hed,
 Men luun og svalende, som Vaarens Regn,
 Der væger spæde Blomst: — Da greb jeg Harpen,
 Til heilig Klang jeg stemte den og ofred'
 Algodheds Gud min freudfulde Lovsang.

J. St. Munk.

Russiske Armeer i Finland.

Udtog af en Skrivelse fra Kjøbenhavn
 dat. 2den Januar 1808.

Lieutenant Dødt, der staaer i Russisk
 Tjeneste og har faaet en Orden for udviist
 Tapperhed, er ankommen hertil som Courceer
 fra St. Petersburg. Jeg har talt med
 ham, og han siger: at 30,000 Russier stode
 i Finland; at 60,000 havde faaet Ordre
 at danne en Reserve, og at man med denne
 Efterretning havde affordret Sverrig et be-
 stemt Svar. Dette skal være Indholden af
 hans Depescher. Naar altsaa Sverrig ikke
 forener sig med de øvrige Kaslandsmagter
 mod Englands Tyrannie, rykke Russerne ind
 i de Svenske Stater.

En navnkundig Skipper's Dødsfald.

For omtrent to Maaneder siden læste jeg
 i et Dag- eller Ugeblad: Capitain Sø-
 ger Abo er død i sit gode Aar paa
 Rejsen fra Batavia til Kjøben-
 havn.

Læs videre, sagde En af Selskabet til
 mig, i det jeg lagde Avisen hen: Jeg ved-
 blev da at opransse (jeg ved ikke hvad) om
 Luftballoner, Fyrverkerier, Dramer, Concer-
 ter her og der i Verden, ikke at forglemme
 Mægisningerne om den sidste Comets Van-
 dring paa Firmamentet.

Staaer der da (sagde Manden) intet
 videre om Søger Abo? Nej: (var mit
 Svar.)

Ku vel (sagde Manden) han kan og vel
 undvære en Gravkrist — Han hviler fra
 Arbejde, men hans Daad følger
 med ham. — Min Gud, den Nota
 i Avisen er jo enten en Paquill over Man-
 den, eller over Tiden, som ei vidste at paa-
 kjønne Manden: der staaer jo hans Efter-
 næle ligesom hver anden Skipper's: hvo kan
 see af Beretningen, at denne Skipper Sø-
 ger Abo var General-Adjutant og Søe-
 Capitain Abo, der i 1772 forlod det tran-
 rige Danmark som Søe-Lieutenant, gik i
 Hollandsk Tjeneste, og der ved egen Kraft,

ved udmærkede Fortjenester i Søkrig, op-
svingede sig til Admiral i fremmed Tjeneste,
medens hans Nummer her var blandt Se-
condlieutenanterne, og som i 5 Aar med
Lykke, Mod og Ære forsvarede de Holland-
ske Etablissementer i Ostindien mod Englan-
derne og de af dem oprørte Indianere.

Løger Abo gik tilbage til Fædrelandet,
saa efterat Freden var sluttet mellem Hol-
land og England: velkommen var han der;
thi med de høieste Laurbær hjembragte han
en betydelig Formue.

Da nød Danmark Fredens Betsignelse.
Løger Abo blev i Følge sit No. i Staten
Søe-Capitaine. Med Renten af sin For-
mue, Gage og Emolumenter, kunde han til
sin høje Alderdom levet et morosomt Liv,
havt sin egen Kareet, sin Lystgaard paa Lan-
det, gaaet til Cour og Appartement, i Sel-
skaber, hvor hans Sprogkundighed, Lan-
des- og Mennekkelundskab gjorde hans Sam-
tale behagelig for Mænd af flere Nationer;
men General-Adjutant Abo var vant til
meer Arbejde, end en Søe-Capitaine har i
Fredstid. Han havde gode Indsigter i Han-
delen og valgte den til at sysselsætte sin utræt-
telige Virksomhed. Dog forsømte han der-
for ikke Landets Tjeneste, men som en duelig
Mand tjente paa Søen i samme Tid.

Hans Skjæbne vilde, at Andres Skio-
desløshed eller Utroskab berøvede ham den
erhvervede Formue; men Uheld rover ei
sandt Mod: Løger Abo havde Guds-
kræfter til at foragte Fordomme, ligesom
han havde Skjæbhed til koldsindig at høre

Kugler fise om sine Tinginger. Af den
ærværdige Marsag, at ingen Creditor skulde
lide ved ham, gik han i sin høje Alderdom
som Skipper did, hvor han i Manddomm
med Hæder havde commanderet Escadrer.

Medens Hæder, vunden ved Anciennitet,
gjor navnkundig ved pralende Gravskrift,
saaer Løger Abo kun det Eftermale, at
han i sit gode Aar døde som Skipper paa
sin Hjemreise fra Batavia.

Min Ven! sagde Abo's Panegyrist vi-
dere til mig: vor Tid fortjener ingen Dy-
psrefle: den som kommer fra sjerne Lande
med Formue, vel eller ilde erhvervet, be-
høver ingen anden Recommendation til at
være hædret. Tapperhed og Redelighed ere
Bittag i Verden: Lykken har Hovedrollen.

Den som rejser til sjerne Lande i Hensigt
at tilfredsstille sine Creditorer, og efterlade
sig Skudsmaal som vedelig Mand, doer som
en Nar, naar han creperer ved Iverksættel-
sen deraf og Skjæbuen hindrer Guldbyrde-
sen: nej i vor Tid skal man deristedenfor
anrette Sjækebude paa Skydebanen for sine
Creditorer, tractere dem med Wildsoiucryg,
Skaldpadde, Bourgozne, Champagne, Con-
stance, og der ved Glasfæt tilbetle sig den
Yndest, at de lade sig nøje med 10 Pro-
cent. Vinder man ved saadant Spil nogle
Lønder Guld, kan man med Liden i sin
Beløisfere bestaanke sine fordums Herrer Credi-
torer med Gadeskarn — og ved Leilighed,
for at erhverve Navn af Fædrelands-Ven,
sleuke nogle 1000 Rdlr. til offentlig Brug.

β.

Dette Nummer udsleveres gratis til alle dem, som subscribere paa de føl-
gende 24 Nummere, (No. 2 til 25 inclusive), hvilkte betaales med 1 Rdlr., af
Ubekjendte for ud.

For Jffe. Subscriberer koster dette Nummer 8 Sk.